

Svar på interpellation 2019:32 av Gabriel Kroon (SD) om kostnadsutvecklingen i Region Stockholm

Gabriel Kroon (SD) har ställt följande frågor till mig om kostnadsutvecklingen.

1. Hur ser du på sannolikheten att en kostnadsutveckling som följer dagens nivå kommer resultera i miljardunderskott vid en avmattad konjunktur?
2. Hur ser du på ditt ansvar i att kostnadsutvecklingen i genomsnitt (2014-2018) legat väsentligt över högriskscenariot om 4,2%?
3. Anser du att en kostnadsutvecklingstakt om 3,3% är ett realistiskt mål som kan uppnås för Region Stockholm inom de närmaste åren?

Som svar vill jag anföra följande:

Kostnadsutvecklingstakten i Sveriges 21 regioner har varit hög – för hög - under flera år, omkring 4,5 procent. Det har varit möjligt eftersom skatteintäkterna under en lång följd av år också har ökat i motsvarande omfattning. Under de senaste åren har ökningstakten för kostnaderna varit lägre än de samlade skatteintäkterna.

I regeringens budgetproposition för 2020 så angavs den samlade kostnadsutvecklingen för regionerna under föregående år till 5,8 procent, vilket är betydligt högre än för Region Stockholm, där regionrevisorerna anger den till 4,9 procent år 2018, dock räknas då även med en större jämförelsestörande post för 2017. Mer rättvisande bild är att verksamheternas nettokostnadsutveckling för 2018 låg på 4,2 procent. Dock ökar kostnadstrycket i Region Stockholm likväl som i övriga regioner i landet ökar till följd av bl.a. demografin, pensioner och bristsituationer på arbetsmarknaden.

Kostnadsutvecklingstakten inom Region Stockholm behöver hämmas. Det är inte bara kostnadsutvecklingen, utan i hög grad även skatteintäkternas storlek som har betydelse för Region Stockholms ekonomiska situation framåt. Förändringarna i den kommunalekonomiska utjämningen som regeringen föreslagit och som Sverigedemokraterna agerar stödhjul åt påverkar regionen kraftigt negativt. Det ställer stora krav på effektiviseringar och tydliga prioriteringar av hur regionens resurser används för att minimera den negativa påverkan på länets invånare av regeringens förslag.

Det är viktigt att Region Stockholm har en låg kostnadsutvecklingstakt för att långsiktigt säkra en vård av hög kvalitet och kollektivtrafik av världsklass. Med en ekonomi i balans ges långsiktiga möjligheter till prioriterade ambitionshöjningar.

En långsiktigt hållbar ekonomi i en snabbt växande storstadsregion behöver överskott för att hantera osäkerheter i ekonomin såsom skatteintäkter, räntor och pensionskostnader, särskilt när konjunkturen nu vänder i snabb takt. Därför är det av stor vikt att kostnadsökningstakten hålls låg. Det är nödvändigt att samtliga nämnder och bolag därför genom tydliga prioriteringar och effektiviseringar säkerställer en låg kostnadsökningstakt.

Region Stockholm har resultatstyrning, vilket innebär att det krävs såväl god intäktsutveckling som kostnadsutveckling för att ge en ekonomi i balans i enlighet med lagens krav på god ekonomisk hushållning. Region Stockholm har under perioden 2006–2018 uppvisat positiva resultat. De positiva resultaten har återinvesterats i regionens investeringar och ökat självfinansieringen.

Att fortsätta ha en ekonomi i balans med överskott ger styrka att hantera morgondagens utmaningar, i synnerhet när regering och riksdag forcerar fram beslut om ändrad kostnadsutjämning som inte ens ännu har fullt klarlagda ekonomiska konsekvenser för Region Stockholm och andra berörda kommuner och regioner. Därför kommer Regionen att intensifiera arbetet med effektiviseringar för att kostnadsökningstakten ska hållas låg samtidigt som vi kan behålla en hög kvalitet i våra verksamheter.

Därmed anser jag interpellationen besvarad.

Stockholm den 10 oktober 2019

Irene Svenonius